

De kadernotitie Duurzaamheid. Editie 2016. 3 A4tjes was het advies van de duurzame dorpen. Het zijn er heel wat meer geworden....

Allereerst een compliment. Stoer en top dat de duurzame dorpen van Dalfsen nadrukkelijk om inbreng en meedenken is gevraagd. Het proces was bijzonder, had z'n ups en downs maar was de moeite waard. Al doende leert men.

We vinden veel van onze inbreng terug in de kadernota.

Toch leidde de kadernota bij ons tot verwarring. En het bijbehorende raadscommissievoorstel al helemaal.

Allereerst de titel: "Energie in balans". Een prachtig motto, maar de vier thema's komen er niet in terug. "Dalfsen Duurzaam in balans" of Dalfsen in Balans" lijkt ons meer de lading dekken. De 4 thema's: energie; mobiliteit, voedsel en water doen recht aan de integrale aanpak die nodig is op weg naar een echt Duurzaam Dalfsen. In het raadsvoorstel ligt het accent (nog) wel heel erg op de energie.

In de nota wordt voorgesteld ambitie om CO2 neutraal te zijn in 2023 los te laten. Als ambitieuze duurzame dorpen voelen wij daar helemaal niet voor. Bij alle inbreng die de duurzame dorpen hebben gehad zijn we altijd uitgegaan van handhaving van de door de raad gestelde Co2 doelstelling en bijhorende datum, 2023, als vaststaand feit. En daar houden we graag aan vast. De urgentie is hoog, de tijd dringt.

In de nota en het voorstel wordt de term energieneutraal gehanteerd als basis voor te ondernemen acties. Maar: energieneutraal is niet hetzelfde als CO2 neutraal. . CO2 gaat over energieverbruik: verlaag het verbruik en wek het schoon op. Dan gaat het dus ook over voedsel, mobiliteit en de manier waarop je met grondstoffen en water om gaat.

De grote rol die de duurzame dorpen wordt toebedacht bij de totstandkoming van een Dalfsen in Balans is prachtig. Daarnaast zijn er nog anderen die kunnen bijdragen aan een Dalfsen in balans: denk bijvoorbeeld aan Dalfser bedrijven en organisaties van allerlei pluimage. De gemeente moet aanjagen, sleuren en trekken, het goede voorbeeld geven en bovenal ruimte creëren voor initiatieven van burgers en bedrijven, al dan niet verenigd in de duurzame dorpen

Uit de nota blijkt niet duidelijk hoe de rollen en verantwoordelijkheden nu eigenlijk liggen. Als de gemeente niet de regie heeft, wie dan wel? En wat is dat dan; de regie hebben? In de kadernota komt niet helder naar voren wie wat nu gaat doen, wie wat kan en of mag gaan doen en wie waar over gaat. En wie verantwoordelijk is waarvoor. Dat moet zeker beter uitgewerkt worden. Daarnaast blijkt ook niet helder hoe de gemeente als organisatie de genoemde doelen, plannen en manier van werken aan duurzaamheid gaat inbedden in haar eigen organisatie. De 4 thema's maken dat er meer bij komt kijken dan de afdeling duurzaamheid & milieu.

En dan het geld. De duurzame dorpen hebben concreet om een aantal zaken gevraagd. Specifieke zaken voor een specifiek dorp, maar ook 2 algemene bijdragen . Zo stellen we voor elk duurzaam dorp een budget ter beschikking te stellen om een concreet actieplan uit te werken voor de eigen gemeenschap om zo een bijdrage te kunnen leveren aan een Dalfsen in Balans. Of ze leuk, navolgbaar en zichtbaar zijn? Dat heeft natuurlijk de voorkeur. Dit budget hoeft ons inziens niet

revolverend te zijn. Sterker nog: wij denken dat dit budget niet revolverend kán zijn: het is bedoeld om plannen te maken en daar draagvlak voor te ontwikkelen : de eventuele winst van dit budget komt pas later in heel andere vorm weer terug. In euro's, in Co2 reductie, draagvlak, bewustwording of anderszins.

En dat door ons gevraagde 'dorpsbudget': op welke wijze kan dat worden verleend en hoe zal er verantwoording moeten worden afgelegd? Wij lezen er niets over, maar hebben wel ideeën.

Daarnaast hebben we gevraagd om een stevig fonds, revolverend, waaruit concrete projecten medegefinancierd kunnen worden. Ook garantstelling is een mogelijkheid om gewenste projecten tot uitvoering te laten komen. Dit kan ook helpen om de duurzaamheidsinitiatieven blijvend te laten bestaan. We lezen dit niet of nauwelijks terug in de nota.

Het echte geld komt pas volgend voorjaar aan de orde begrijpen we. In de nota wordt gerept van 2 à 3 ton. Wij weten niet waarop deze schatting is gebaseerd. Het lijkt ons aan de late en laag ingeschatte kant. Wij stellen een dorpsbedrag van 20.000 euro per dorp voor, bij voorkeur al in 2016 ter beschikking te stellen, en een fonds van ten minste 5 miljoen. Gezien de ambitie. Gezien de vele acties die op en in korte termijn moeten worden ondernomen.

De Gemeente Dalfsen is geen eiland. De provincie, Den Haag, de EU, het klimaataccoord...er wordt op veel plaatsen en manieren gewerkt aan een duurzamere wereld. Dat biedt niet alleen opgaven maar ook mogelijkheden. In de nota en het voorstel komt niet helder tot uitdrukking hoe we daarmee omgaan. Versnellen, aanhaken, samenwerken, nieuwe partners, nieuwe netwerken, leren, delen, vermenigvuldigen...we lezen er weinig over. Dat is letterlijk en figuurlijk een gemiste kans.

En last but not least: we missen de echte actie. Wat gaan we nu doen? Vandaag, morgen en overmorgen? Op weg naar een Dalfsen in Balans in 2023 rest ons weinig tijd. We hadden graag meer concrete acties uitgewerkt dan wel genoemd gezien. Het met foto's opnemen van de oogst van de drie bijeenkomsten volstaat niet. Hier had een analyse gepast en op z'n minst een uitwerking van enkele plannen om te illustreren hoe de gemeente in ambitie, tijd, geld en rolverdeling om wil gaan met burgerinitiatief.

Kortom: we vinden er wel wat van: deze nota en het raadsvoorstel. We zijn kritisch en vinden nota en voorstel op punten onjuist, incompleet of zelfs tegen onze wens. We vinden dat een aantal zaken echt heel anders moeten worden verwoord dan wel uitgewerkt. Moet de nota dan nu maar naar de prullenbak? Neen. Zeker niet. We zien de nota als een stap in het proces.

We werken graag mee aan het verder uitwerken van de nota. Met de nadruk op concrete zaken. Zodat er dit voorjaar een pracht van een actieplan ligt. Ons advies: rap verder aan de slag. Op basis van de doelstelling van een Co2-neutraal Dalfsen in 2023. In samenwerking met de duurzame dorpen, andere Dalfser partners binnen de gemeente, en met partners buiten de gemeente. De tijd dringt...

Dalfsen duurzaam in Balans. "Hup aan de slag, zo moeilijk is het niet..."

Filmpje

De kadernota duurzaamheid is nog geen samenhangend geheel. Maar we kunnen als duurzame dorpen met deze kadernota leven en werken onder voorwaarde dat hij gezien wordt als een stap in het proces en als werkdocument. Het bijbehorende raadscommissievoorstel is een ander verhaal. Het wordt de basis van duurzaam handelen binnen de gemeente. Hierin worden officieel de voorwaarden, doelstellingen en richtlijnen van het duurzaamheidsbeleid vastgelegd. En ondertekend.

Het besluit dat de raad wordt voorgelegd komt aardig in de richting, maar de piketpalen moeten ons inziens net effe anders.

Als duurzame dorpen zien we voor een aantal punten graag een verbetering aangebracht. Dan kunnen we echt aan de slag. We stellen dus een aantal wijzingen voor, voordat jullie als raad akkoord gaan:

1. De ambitie *Energie duurzaam in balans* is onvolledig. Verander de ambitie naar **Dalfsen duurzaam in balans**. Dat doet recht aan de focus op de 4 thema's energie, voedsel, water én mobiliteit. Maak daarbij expliciet dat sociale duurzaamheid een integraal onderdeel is van al het handelen. Laat daarbij de energie-ambitie niet verwateren maar verhoog de inspanningen.
2. handhaaf de ambitie van een CO2-neutraal Dalfsen in 2025. Deze CO2-ambitie is meetbaar, ook voor voedsel en transport, grondstoffen en water, is niet subjectief en maakt vergelijken met anderen mogelijk. Met en zonder genoemde streefdatum is enige vorm van regie mogelijk en wenselijk. Door wie en op welke wijze is punt van verdere uitwerking.
3. zoek en betrek naast de duurzame dorpen ook andere partners bij de uitwerking van de duurzame doelstellingen tot een actieplan. Te denken valt aan bedrijven, verenigingen, organisaties etc.
4. ontwikkel samen met je partners manieren van werken die recht doen aan de verschillende posities. Werk aan de hand van concrete acties de rol- en taakverdeling uit. Zoek naar werkbare verbanden en wees flexibel.
5. geef initiatiefrijke Dalfsenaren (bij voorkeur verenigd in een duurzaamheidsinitiatief) zoveel mogelijk de ruimte om binnen nader vast te stellen kaders te kunnen handelen. Die kaders mogen best ruimhartig zijn. Met ruimte voor ieder dorps karakter en mogelijkheden. Maatwerk heeft de voorkeur.
6. faciliteer de duurzame dorpen en anderen die duurzaam willen zijn of worden **actief** door de inbreng van kennis, uren, budget, netwerk, aanpassing van regelgeving en andere zaken.
7. neem de voorbeeldfunctie van de Gemeente voor inwoners, bedrijven en anderen binnen je grenzen en daarbuiten serieus en geef in een eigen actieplan aan hoe je de komende jaren zelf om gaat met energie, water, vervoer en voedsel.
8. span je in om partners binnen de gemeente en regionale partners aan te laten haken bij de ontwikkelingen in Dalfsen. Wees ambassadeur van de broodnodige verbreding. Houdt daarbij ook alle regionale, provinciale en landelijke programma's kritisch tegen het licht. Zoek en vind draagvlak in de dorpen voordat je ermee aan de slag gaat.

9. geeft de duurzame dorpen een duurzaam dorpsbudget voor het ontwikkelen van plannen en draagvlak die bijdragen aan de ambitie van Duurzaam Dalfsen. Hang daar geen bijzondere eisen aan in de zin dat ze revolving moeten zijn of vernieuwend. Geef de dorpen de vrijheid dit budget naar eigen inzicht te besteden en vooral: help ze het goed te besteden.

10. Stel daarnaast een revolverend duurzaamheidsfonds of duurzaam garantiefonds in. Daarmee kunnen plannen die vanuit het duurzaam dorpsbudget ontwikkeld zijn en draagvlak verworven hebben mogelijk worden gemaakt, kunnen initiatieven duurzaam worden bestendigd en zo in de toekomst voort bestaan. Uiteraard kan met dit fonds gestuurd worden op gemeentelijke prioriteiten.

De betrokkenen uit de duurzame dorpen hebben vrijwillig heel veel tijd en energie in het proces van de totstandkoming van deze nota gestoken. De inzet van Dalfser initiatieven is essentieel voor het behalen van de hoge duurzame ambities. Daar zijn wij van overtuigd.

De tijd en energie die vrijwillig ter beschikking kan worden gesteld is echter niet oneindig. Daar is in de stukken geen aandacht aan besteed. Wij zullen samen met u en de gemeentelijke organisatie een juiste balans moeten vinden als het gaat over vrijwillige inzet en vergoeding van tijd bij het tot stand komen en uitvoeren van gemeentelijk duurzaamheidsbeleid.

Wij maken graag een afspraak om deel te nemen aan het uitwerken van het actieplan.

Dalfsen, Duurzaam in Balans. Goed gaan!